

Unijny Kodeks Celny

Zagadnienie z zakresu: **USZLACHETNIANIE BIERNE**

Podstawy prawne:

art. 210–225, art. 255, art. 259–262 [UKC](#)

art. 75, art. 161–166, art. 169, art. 171–174, art. 176, art. 178–181, art. 183, art. 240, art. 242–243 [rozporządzenia delegowanego](#)

art. 258–271 [rozporządzenia wykonawczego](#)

zał. 12, zał. 13 do [przejściowego rozporządzenia delegowanego](#)

Opis zagadnienia i najważniejsze zmiany od 1 maja 2016 r.:

Przepisy unijnego prawa celnego (art. 210 UKC) wprowadzają w miejsce pojęcia „procedury gospodarcze” pojęcie „procedury specjalne”. Jedną z kategorii procedur specjalnych jest „przetwarzanie”, które obejmuje uszlachetnianie czynne i uszlachetnianie bierne.

1. Tryb wydawania pozwoleń i zarządzania nimi

Obowiązują przepisy ogólne dotyczące decyzji celnych określone w sekcji 3 i 6 w rozdziale 2, w Tytule I UKC, z uwzględnieniem przepisów szczególnych dla procedur specjalnych, określonych w rozdziale 1 w Tytule VII UKC oraz przepisy rozporządzenia przejściowego i przepisów krajowych zawartych w ustawie Prawo celne.

Udzielanie pozwolenia na korzystanie z procedury uszlachetniania biernego jest regulowane przepisem art. 211 ust. 3 i ust. 4 UKC.

Pozwolenia na korzystanie z procedury uszlachetniania biernego udziela się:

- a) osobie, która:
 - ma siedzibę na obszarze celnym Unii,
 - zapewnia prawidłową realizację operacji,
 - składa zabezpieczenie - w przypadkach, w których może powstać dług celny lub inne należności związane z towarami objętymi procedurą,

Uwaga: dotychczasowa zasada fakultatywności żądania zabezpieczenia nie została zawarta w przepisach UKC. Kwestie dot. tematyki zabezpieczeń zostały przedstawione w odrębnym zagadnieniu „[Zabezpieczenie długu celnego](#)”.

- b) gdy organy celne mogą sprawować dozór celny bez konieczności stosowania środków administracyjnych niewspółmiernych do istniejącej potrzeby gospodarczej,
- c) gdy pozwolenie na korzystanie z procedury uszlachetniania biernego nie ma negatywnego wpływu na istotne interesy producentów unijnych (warunki ekonomiczne).

W okresie przejściowym wnioski o wydanie pozwoleń na korzystanie z procedury uszlachetniania biernego należy sporządzać z zastosowaniem wzoru określonego w załączniku nr 12 do przejściowego rozporządzenia delegowanego (wzór wniosku bardzo zbliżony do wzoru wniosku określonego w załączniku nr 67 do RWKC).

Możliwe jest także sporządzenie wniosku o udzielenie pozwolenia za pomocą zgłoszenia celnego. Przejściowe rozporządzenie delegowane określa informacje jakie należy podać korzystając z tej formy złożenia wniosku o pozwolenie (informacja na temat sposobu przedstawiania tych informacji w polu 44 zgłoszenia celnego za pomocą dodatkowych kodów krajowych zostanie wkrótce przedstawiona).

2. Warunki stosowania pozwolenia

Najistotniejsze zmiany w stosunku do dotychczasowych przepisów:

- termin ważności pozwolenia – uległ wydłużeniu i nie może on przekraczać 3 lat w przypadku towarów, o których mowa w załączniku 71-02 (towary i produkty wrażliwe) oraz 5 lat w przypadku pozostałych towarów (art. 173 rozporządzenia delegowanego);
- pozwolenie z mocą wsteczną – wprowadzono dodatkowe warunki, od spełnienia których

uzależnione jest uzyskanie takiego pozwolenia (art. 211 ust. 2 UKC) np. wykazanie istnienia uzasadnionej potrzeby gospodarczej; udzielenie pozwolenia z mocą wsteczną jest możliwe jeżeli w okresie trzech lat od daty przyjęcia wniosku nie udzielono wnioskodawcy żadnego pozwolenia z mocą wsteczną;

- zabezpieczenie – wymagane w przypadku stosowania uprzedniego przywozu produktu zamiennego w ramach systemu standardowej wymiany (art. 262 ust. 1 UKC) oraz w przypadku stosowania uprzedniego przywozu produktu przetworzonego wytworzonego z towarów ekwiwalentnych (art. 242 ust. 2 rozporządzenia delegowanego); możliwe ubieganie się o zabezpieczenie z możliwością obniżenia kwoty referencyjnej w przypadku stosowania zabezpieczenia generalnego – art. 211 ust. 3 lit. c, art. 90 i art. 91 UKC;
- towary ekwiwalentne – wprowadzono możliwość korzystania z towarów ekwiwalentnych w ramach procedury uszlachetniania biernego, jednakże równocześnie wprowadzono pewne ograniczenia w zakresie korzystania z towarów ekwiwalentnych np. stosowanie towarów ekwiwalentnych w ramach uszlachetniania biernego nie jest dozwolone w przypadku towarów, które są objęte załącznikiem nr 71-02 do rozporządzenia delegowanego;
- badanie warunków ekonomicznych – zmiany w sposobie badania warunków ekonomicznych. Uznaje się, że negatywny wpływ na istotne interesy producentów unijnych nie występuje, jeżeli nie istnieje dowód na jego występowanie lub warunki ekonomiczne uznaje się za spełnione (art. 211 ust. 5 UKC);
- zmiana sposobu obliczania kwoty długu celnego – zasada w art. 86 ust. 5 UKC. Jeżeli dług celny powstaje w odniesieniu do produktów przetworzonych powstałych w ramach procedury uszlachetniania biernego lub produktów zamiennych, o których mowa w art. 261 ust. 1, to kwotę należności celnych przywozowych oblicza się na podstawie kosztu procesu przetwarzania przeprowadzonego poza obszarem celnym Unii (art. 86 ust. 5 UKC). Przypadek szczególny, gdy specyficzne cło przywozowe ma być zastosowane w odniesieniu do produktów przetworzonych, powstałych w ramach procedury uszlachetniania biernego, lub produktów zamiennych, został określony w art. 75 rozporządzenia delegowanego.

3. **Zasady dotyczące pozwolenia, które zostało wydane przed 1 maja 2016 r.**

Zasady obowiązujące w okresie przejściowym określa art. 251 ust. 1 oraz art. 254 rozporządzenia delegowanego, w tym załącznik 90 pkt 27 oraz art. 345 ust. 3, art. 348, art. 349 rozporządzenia wykonawczego.

Zgodnie z artykułem 251 ust. 1 lit. a) rozporządzenia delegowanego pozwolenia na stosowanie procedury uszlachetniania biernego, które zostały wydane na podstawie dotychczasowych przepisów (WKC, RWKC) przed 1 maja 2016 r. zachowują swoją ważność do końca danego okresu ważności (terminu ważności) lub do dnia 1 maja 2019 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

Po dniu 30.04.2016r. korzystanie z ważnego pozwolenia na stosowanie procedury uszlachetniania biernego odbywa się na podstawie przepisów nowego prawa unijnego dotyczących procedury uszlachetniania biernego. Należy przy tym mieć na uwadze, że jeżeli chodzi o kwestię zabezpieczenia, to zgodnie z interpretacją Komisji Europejskiej w sytuacji gdy organ celny udzielając pozwolenia nie nałożył na mocy dotychczasowych przepisów obowiązku złożenia zabezpieczenia, to w okresie przejściowym nie jest wymagane złożenie zabezpieczenia, o którym mowa w art. 211 ust. 3 lit. c UKC (chyba że organ celny uzna, że takie zabezpieczenie stało się konieczne).

Jeżeli towary zostały przed dniem 1 maja 2016 r., objęte procedurą uszlachetniania biernego i procedura ta nie została zamknięta (zakończona) do tego dnia, to procedura ta zostaje zamknięta (zakończona) zgodnie z odpowiednimi dotychczasowymi przepisami (WKC i RWKC).

Dodatkowe informacje:

Charakterystyka instytucji na podstawie obecnie obowiązujących przepisów prawa:

<http://www.finance.mf.gov.pl/documents/766655/957887/Procedura+uszlachetniania+biernego>

Data ostatniej aktualizacji: 1 marca 2016 r.